

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1090 W. 46th St., Chicago, Illinois.
Phone McKinley 6114. Estab. 1908

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

SECOND EDITION

ANTROJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, ŠEŠTADIENIS, RUGPJŪČIO (AUGUST) 23 D., 1919 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1914, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAL-VOL. IV. No. 199

Talkininkai Pasiuntė Ultimatumą Ungarijai

Bėga bolševikų armijos; paimta Odessa

TALKININKAI ISAKO PRAŠALINTI ERGEGOCOGUI.

Liepia ungarams pasirinkti koalicijinę valdžią.

Paryžius, rugp. 23. — Talkininkų taikos konferencija vakar vakare Ungarijai pasiuntė ultimatumą. Ultimatumė talkininkai pažymi jog jie atsisako pripažinti ergerogą Juozapą, kaip Ungarijos valdžios galvą, kaip dabar, taip paskiau, nežiūrint nei to, kad jis būtų išrinktas ir pačių žmonių balsais.

Ultimatumas sukabintas laibai stipriais ir neatnaujamais talkininkų žodžiais. Pranešama juo talkininkų generolams Budapeste, kad jie tuojais pareikalautų ergerogą rezignuoti ir leisti suorganizuoti koalicijinę iš visų partijų valdžią, kol gyventojai galės sustiprinti ir paskui pasiskirti patinkamą valdžią.

Pagaliam tame talkininkų dokumente sakoma, jog ergerogą darbavimasis, kad ji žmonės išrinktų, yra veltus darbas. Nes taikos konferencija nekomet nepripažįs išrinkimo nei vieno Habsburgų kaip Ungarijos taip kitur.

Pasakojama, kad už tą ultimatumą daug pasidarbavęs žinomas maisto administratorius Hoover, kurs neseniai čia sugrįžęs iš centrinių Europos šalių.

Pirm pasiuntimo ultimatumo buvo pasklydusios žinios, kad ergerogąs jau rezignavęs. Bet tos žinios nepatvirtintos.

UKRAINAI IR LENKAI IVEIKĖ BOLŠEVIKUS.

Londonas, rugp. 23. — Ukrainos kariuomenė paėmė nuo bolševikų Odessą, čia paskelbė ukrainų misiją.

Miestas paimtas po kruviniausio mūšio šiaurinėje miesto dalyje. Bolševikų karės laivynas, kuris kituomet stipriai gynė Juodųjų jurių pakraščius, apėjo sausžemio bolševikus.

Bolševikų armija dešiniąjam upės Dniestro šone betvarkiai bėga nuo ukrainų kariuomenės, kuriai vadovauja žinomas Petlura.

Lenkai paėmė Rovno.

Lenkų generalis Štabas Varšavoje praneša, kad lenkų kariuomenė visais frontais įveikusi bolševikus (Turbut, ir Suvalkijoje, kur bolševikų nėsama. Red.).

Sako, lenkai po didelio mūšio paėmė tvirtovę Rovno, Volinijoje.

Gi rytuose nuo Minsko lenkai pasivyrė ligi linijos Hlucen-Dortyn.

Denikinas eina ant Kijevo.

Anot apturėtų žinių, generalo Denikino armija, paėmusi Chersoną ir Nikolajevą, eina ant Kijevo.

Taikos konferencijos sferose daug domos atkreipama į pastaruosius nuotikius Rusijoje. Nes, išėmus gen. Kolčako armijos nepavykimus, visose kitose frontuose bolševikai vis labiau ir smarkiau spaudžiami.

HOOVER PERSPEJA PRIEŠ AUSTRIJOS MONARCHISTUS.

Sako, gali atsigaivėti Habsburgų dinastija.

Paryžius, rugp. 23. — Iš centrinių Europos čia parkeliavo žinomas maisto administratorius Hoover.

Vakar ji buvo vyriausios talkininkų tarybos susirinkime.

Pasibaigus susirinkimui jis pranešė, jog Amerikos priedermė smarkiau veikti Europoje, nes kitaip Habsburgų dinastija išnašos atsigaiviosianti Ungarijoje ir Austrijoje.

Tad, anot Hooverio, tuomet talkininkų laimėjimo vaisiai nueisų niekais.

Hoover stovi už tai, kad vyriausioji talkininkų taryba priverstų rezignuoti ergerogą Juozapą iš užimamos vietos Ungarijoje.

Hoover toliaus pažymėjo, jog rumunai senovėi rekvizuojama maistą Ungarijoje ir gabena Rumunijon. Rumunai nepildo talkininkų reikalavimų.

OMSKAS SU PASKUBA IŠKRAUSTOMAS.

Bijomasi bolševikų užplūdimo.

Tokio, Japonija, rugp. 23. — Anot gautų čia žinių, visos Rusijos valdžia (Kolčako valdžia) iš Omsko su paskuba krausto Irkutskan aukso atsargą ir arklinus.

Kitose žiniose pažymima, kad Omsko valdžios pozicija kaskartas vis labiau silpnėjanti. Tas paeina nuo smarkaus bolševikų veikimo ir nuo kareivių skaitlingo dezertavimo.

Čionai nuomoniamas, jog japonų armija, jei bus reikalinga, pastos keli bolševikams ir neeis jiems briaunies ant Irkutsko.

Iš Pekino gauta žinių, kad Omsko valdžia jau puolusi. Bet tas tik prasimanymas.

ARMIJA BUSIANTI SUMAZINTA AIRIJOJE.

Komendantą skiriamas Sir William Robertson.

Londonas, rugp. 23. — Čia kalbama, jog Anglijos vyriausybė žymiai sumažysianti skaitlių savo armijos, palaikomos Airijoje.

Tas įvyksią, sakoma, tuomet, kuomet iš Prancūzijos sugrįšis gen. Sir William Robertson, kurs skiriamas vyriausiojo armijos komendantu Airijoje.

KONFISKUOJAMAS SINNFEINERJŲ PRIRUOSTAS LAIKRASTIS.

Dublinas, rugp. 23. — Čia sinfeineriai išleidžia savaitraštį vardu Irishman. Aną dieną policija netikėtai užklupo spaustuvių ir sukongfiskas pagaminimas formas, kuriomis norėta spausti laikraštis.

PRAŠOMA AMERIKA PIPAŽINTI LIETUVOS RESPUBLIKĄ.

Worcester, Mass., rugp. 23. — Amerikos Lietuvių Taryba čia savo suvažiavime padarė rezoliuciją, kurią prašoma Suvienujto Valstijų vyriausybės, kad ji pripažintų naujai įsteigtos Lietuvos respublikos vyriausybę ir šitai parupintų ginklų ir amunicijos kovoti prieš bolševikus Lietuvoje.

ATKELIAVO, SUOMIJOS PASIUNTINYS.

Washington, rugp. 23. — Čionai atkeliavo Suomijos provizionalės valdžios pasiuntinys S. Valstijose.

Jis yra Herman Saastamoinen. Jis jau indavė savo įgaliojimo raštus prezidentui Wilsonui.

DIDELI UŽSAKYMAI KINIJOJ ARMIJAI.

New York, rugp. 23. — Kiti nija Suv. Valstijose užsakė 6 milijonus yardų khaki audklo, 1 milijoną kareiviams klatki antblauzdžių porų ir 500,000 aliumino kareiviškų bonkų.

TEVAS IR DUKTĖ — ATSTOVU PRUSIJOS SEIME.

Berlynas, rugp. 23. — Prūsijos seime tarpe atstovų yra tėvas vardu Fischer ir jo duklė. Indomū tas, kad tėvas yra didžiulietis socialistas, o duklė atkakli bolševikė.

AVALINIŲ KAINA BUS \$3 LIGI \$12.

Atlantic City, N. J., rugp. 23. — National Shoe Retailers' Association savo specialioje sesijoje užgynė, kad tarpe jų būtų profliterininkai.

Suvažiavime paskelbta, kad ši rudenį avalinės busiančios brangios nuo \$8 ligi \$12.

ANGLIJOS VEIKIMAS RUSIJOJE APSINIAUKES.

Niekas negali nuspėti, kodėl taip yra.

Londonas, rugp. 23. — Čia pakeltas klausimas: "Ką Anglija veikia Rusijoje ir koks jos ten stovis?" Į tą klausimą niekas negali atsakyti patenkintai.

Anglijos karės ofisas praneša, ir tai jau kelintu kartą, jog anglių kariuomenė Rusijoje esanti neutralė. Sako, ji neprišidedanti prie rusų veikimo prieš Petrogradą. Taip pat ir kitose Rusijos dalyse angliai nieko neveikia.

Pagaliam karės ofisas pažymi, jog anglių kariuomenė iš Rusijos busianti atšaukta taip veikiai, kaip tik tas busią galima padaryti.

Žinios kitą liudija.

Be skelbiamos spaudoje žinios, liudija visai priešingai karės ofiso užtikrinimams. Sa-

BOLŠEVIKAI ŽUDO KUDIKIUS LOPŠIUOSE.

Nugalabinę 5,000 žmonių.

Londonas, rugp. 23. — Anot gautų čia žinių, rusų bolševikai sunaikino miestą Stanica ties Dono upe, pietinėje Rusijoje.

Tenai, kaip pranešama, bolševikai taip buvo pasėle, kad žudė senus žmones ir net kūdikius lopšiuose.

Tame pačiame apskrityje miesteliuose Migulinskaja ir Kazanskaja bolševikai nugalabine suvėrė 5,000 žmonių. Gi pašalinuose sodžiuose — 800 žmonių.

AMERIKONISKA KARIUOMENĖ INEISIANTI SILEZIJON.

Norima ten praveisti tvarką.

Paryžius, rugp. 23. — Augustoj Silezijoje vis dar kamasi lenkai su vokiečiais. Šitų tarpų dar kartais įsimašo ir bolševikai.

Kad praveisti reikalingą tvarką ir pavesiti lenkamis prigulincias teritorijas, taikos konferencija nusprendė į ten pasiųsti kariuomenę. Be prancūzų ir anglių kareivių ton ekspedicion inėisai ir amerikoniški kareiviai.

KURSTYMAI PRIEŠ ŽYDUS BUDAPESTE.

Vienna, rugp. 23. — Čia pranešta, kad Ungarijos sostinėje Budapeste išplintęs manifestas, po kuriuomi padėta parašas "Atbūde ungari". Tuo manifestu kurstomi žmonių žudyti žydus, kaip tarp tautinių grovimo rasų, veikiančia visuomet prieš pasaulio taiką.

ORAS

RUGPJŪČIO 23, 1919 M.

Chicago. — Šiandie išdalis debesinota; nepastovus oras šandie ir rytoj: šilta.

koma, jog anglių kariuomenė tenai prieš bolševikus veikianti bendrai su rusų kariuomene.

Anomis dienomis irgi buvo pranešta, kad anglių lakunai subombardavo Kronštadtą. Taip pat pranešta, kad anglių laivynas nuskandino kelis bolševikų karės laivus Suomijos užlajoje.

Ir niekas dabar negali supti, iš ko ir kokiais tikslais pakeliami tie visi priešingumai.

Anglai siunčia amuniciją ir ginklus.

Paryžiuje taip pat neužginamas faktas, kad Anglijos vyriausybė priešbolševikiškiems rusams nuolat siunčia ginklus ir amuniciją. Dar pažymima, kad šiaurinė Rusijon nugabenta anglių tankų.

Tuo tarpu karės ofisas tvirtina, kad ten anglių kariuomenė nieko neveikianti ir kuveikias busianti atšaukta.

Tokiomis kontraversijomis visuomenė labai indomauja.

Lenkija bus antroji Austrija-Vengrija

Taip tvirtina Lietuvos premjeras Sleževičius

Kaunas, Lietuva, rugp. 23. (Rašo The Chicago Daily News korespondentas.) — "Lenkija darosi antroji Austrija-Ungarija ir vis daugiau grumosi pasaulio taikai," sakė Lietuvos premjeras ir užsienų reikalų ministris Sleževičius, kuris mane šandie (rugpjūčio 20 d. Red.) buvo priėmęs pasikalbėjimui. "Mes pilnai paremiame cinografinę Lenkiją", sakė premjeras. "Bet kuomet lenkai užėmė Garding, kurs yra baltarusių; Vilnių, kurs yra lietuvių; Minską, kurs išimtinai yra baltarusių; ir Lvovą (Lembergą), kurs yra rutėnų, ir dar deda pastangas paimti Vitebską, priklausantį latviams, taip pat dalis Ukrainos, nemint jai vokiečių ir čekų teritorijų, jie čia padaro naujas Balkanus."

Lenkija turi griuti. "Lenkų imperija su 40,000,000 gyventojų nekuomet negalėtų būti stipri. Nes ji turėtų tik 18,000,000 lenkų šale daugelio milijonų lietuvių, baltarusių, latvių, ukrainų, čekų vokiečių ir žydų. Tokia Lenkija būtų ne kas kita, kaip tik palaikytoja dirvos europiniam militarizmui."

"Prancūzija pageidauja, kad Lietuva susijungtų su Lenkija. Bet mes esame griežtai priešingi but dalimi viešpatijos, katra ar anksčiau, ar vėliau turi sugriuti."

Lenkai vartoja vokiečių metodus.

"Lenkai kur tik nepasirodo, tuojuos pirmion vieton stato savo žiaurų apsiejimą."

"Antai, Vilniuje, kurs nuo 13-tojo metašimio buvo kultūrinė ir ekonominė Lietuvos sostinė, lenkai suaretydino mūsų veikėjus, išdraskė mūsų augštesnes mokyklas ir labdaringusias įstaigas, uždarė knygynus, pagrobė brangintinus tautos daiktus ir naikina šalį pavartodami tokią metodą, kokia naudojosi vokiečiai turėdami užėmę tas Lietuvos teritorijas."

"Išnaudo ir išnaudo lenkai perina demarkacijos liniją, kokią nustatė taikos konferencija Lietuvos teritorijose, ir užgrobia mūsų šalies sklypus. Lenkai, apsišarvoję prancūzų ginklais, ir turėdami moralę Prancūzijos pasipirį, palengva rija mus."

"Jie ve toms dienomis pasistūmė daugiau trisdešimt mylių pirmyn nuo demarkacijos linijos, sakydami, huk, kovoja prieš bolševikus. Gi visiems yra žinoma, kad Suvalkų provincijoje (gubernijoje) nėra bolševikų."

Visa viltis Suv. Valstijose.

"Mes šandie esame malonėje mūsų priešininkų ir neapaturime pagalbos nuo talkininkų; net prieš vokiečių okupaciją niekas mums neatneša pagalbos."

"Gyventojai daug kenčia nuo vokiečių ir reikalauja, kad jie apleistų mūsų šalį. Vokiečiai tuojais apleistų Lietuvą, jei to nuo jų praškalautų talkininkai. Bet ligšiol nieko panašaus negirdima nuo talkininkų."

"Reikia, mes šandie esame palikti grumties prieš vokiečius ir bolševikus."

"Mūsų vienatinė viltis yra Suvienujtoose Valstijose. Tik šitos gali apvertinti mūsų pasilgimą laisvės."

VOKIEČIAI APLEIDŽIA LIETUVĄ.

Berlynas, rugp. 23. — Vokiečių vyriausybė vakar pranešė talkininkams, kad vokiečių kariuomenė pagaliam apleidžia Lietuvos teritorijas.

JUNGIASI RUMUNIJAI SU UKRAINA.

Londonas, rugp. 23. — Ukrainų valdžios atstovai čia pasiskelbė, kad tarpe Ukrainos ir Rumunijos padaryta sutartis, sulig kurios ukrainams bus leidžiama gabenti ginklus ir amuniciją tiesiog per Rumuniją.

Be to abidvi šalį padariusi sutartį gyventi taikoje ir Rumunija apsiėmusi paremti Ukrainos reikalavimus taikos konferencijoje.

TAIKOS KONFERENCIJA NORI ATOSTOGŲ.

Be daugelis atstovų priešinasi.

Paryžius, rugp. 23. — Taikos konferencija su savo darbais taip daug pasivyrė pirmyn, kad, sakoma, bus pakeltas klausimas, ar kurtas konferencijai nereikėtų atostogų.

Be daugelis atstovų aštriai pasipriešino tokiam sumanymui. Tie atstovai tvirtino, jogei negalimas daiktas pertraukti konferencijos, kol nepabaigti reikalai su Austrija.

Gi Austrijai paduota patvirtinti taikos sutartis austrų atstovų be nieko dar laikoma. Ir vargiai pirmiau rugsėjo 1 dienos bus patvirtinta.

Visgi po patvirtinimo tos sutarties, sakoma, konferencijai pertrauksianti savo darbus nors porai savaitų.

NAUJAUSIOS ŽINIOS.

CERNOGORAI PAKILĖ PRIEŠ SERBUS.

Copenhagen, rugp. 23. — Cernogorijos gyventojai pakilo prieš serbus, katrie mėgina pavergti tą šalį. Vietos cernogorų konsulis gavo žinių, kad visoj šalyj paplinta revoliucija prieš serbus.

KALĖJIMAS PROFITERININKAMS.

Washington, rugp. 23. — Žemesnysis kongreso butas vakar be jokio priedo ir be opozicijos priėmė amendmentą prie Leverio maisto kontrolės įstatymo, kad visi, kaip dideli, taip maži, maisto, drabužių ir kitokių pragyvenimui reikalingų daiktų profiterininkai būtų baudžiami \$5,000 arba dviem metais kalėjimo arba abiem tom bausmėm.

AMERIKONISKA KARIUOMENĖ EINA TOLIAUS MEKSIKON.

Marfa, Tex., rugp. 23. — AmerikonisKA kariuomenė eina toliaus Meksikon išskodama plėšikų. Ligšiol užmušta apie 6 žinomi plėšikai. Bet Renteria niekur neužtikinama.

ŽMONES SUDAUŽĖ GATVEKARI.

Chicago, rugp. 23. — Vakaro po pietų ties Kedzie ave. ir 32 gat., palei Crane dirbtuves, žmonių minia sudaužė gatvekarį, kurio važiavo keli streikaujančiai iš Crane dirbtuvių. Du vyru mirtinai apmūsta ir keliolika moterių pažeista su plytomis ir gatvekarių langų stiklais.

NELEISTA PARODUOTI DARBININKAMS.

Hammond, Ind., rugp. 23. — Standard Steel Car Co. streikuojantieji darbininkai vakar po mitingo, atlaikyto atviram ore, mėgino paroduoti gatvėmis. Bet kariuomenė neleido tą daryti.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Three Months \$2.00
LITHUANIAN DAILY FRIEND
is published for the publisher
at the special rate of \$2.00 per
copy. Advertising rates on application.

"DRAUGAS"

Elia kasdien išleidžiama.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams \$5.00
Pusmetui \$3.00
Prenumeratą mokosi išskaido. Lai-
kus skaitosi nuo užrašymo dienos ne
nuo Naujo Metų. Norint paimti
adresą visada reikia prisikurti ir adre-
sus. Pirmą geriausia siųsti išpa-
rant krasoje ar ekspresu "Money Order"
arba įdėjant pinigų į registruotą
laiką.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.

1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telefonas McKinley 6111

Leiskime vaikus į augštesnes mo- kyklas.

Už poros savaičių bus at-
darytos mokyklos. Abiejų ly-
čių jaunimas suburs skaitlin-
gai į mokyklą ir žinys vaikus,
kad tenai pasenti daugiaus
apšvietimo ir užtikrinti pasi-
sėkima gyvenime.

Syčių tautų žmonės ap-
vietima stato augštesnias viso-
ko. Todėl jie ir savo vaikus
siunčia į augštesnes mokyk-
las, tam tikslui nesigali lež
ir vargo.

Bet lietuviai ne visi dar su-
pranta mokslo svarbą šioje ge-
dynėje. Daugelis mūsų tėvų
laikosi prabėgusių papročių. Pa-
mokinę vaikus pradinėje mo-
kykloje, juos kuovėkiaus pasi-
siunčia sunkian darban.

Be abejonės, daugelis taip
elgiasi iš būtinumo. Skaitlin-
ga darbininko žmogaus šeima-
na čia nepasitenkina su vargu.
Paangę kiek vaikai yra pri-
versti pelyti duoną ne tik sau,
bet ir priaugantiems namis-
kams. Toks pasielgimas yra
atleistinas ir pateisinamas.

Visgi yra daug ir tokių tė-
vų, kurie turi ištekliaus, te-
čiaus išėjusius pradinė mo-
kyklą vaikus tuojau pasiun-
čia darban. Padooda juos ligi
gyvos galvos vergijon ir ne-
žinybon.

Tokie tėvai prasikalsta ne
tik prieš vaikus ir visuomenę,
bet ir prieš patį Dievą. Nes
Augštesniais liepia tėvams
prideramai išauklėti vaikus
ne vien kūno, bet ir dvasios
reikalais.

Senovės laikais nereikatin-
gumas mokslo žmogui darbi-
ninkui gal ir buvo kiek patei-
sinamas. Bet taip nėra ir bū-
negali šiandien. Šiandien kiek-
vienas rankpelnis reikalingas
apšvietimo. Nes kiekvienam
žmogui reikalingas dalykų
supratimas. Tokia tai gaidynė.

Kas šiandien yra priešingas
augštesniam mokslui, tas yra
persiėmęs vergystės jausmais
ir toli atsilieki nuo žmonių
pažangos kultūroje.

Jei ne kitomet, tai šian-
dien užvislabiausiai mūsų tautai
reikalingas apšvietimas. Šian-
dien visus mūsų jaunimas po
pradinį mokyklų turėtų buti
siunčiamas ne į darbus, bet į
augštesnes mokyklas.

Mūsų tautos veikėjai prikė-
lė iš pelėnų tėvynę Lietuvą.
Padėjo ją nepriklausomų žalių

tarpan. Kad apsaugoti tėvy-
nės nepriklausomybę, tautai
yra reikalingi apšvietinti žmo-
nės.

Šiandien lietuviai reikalingi
mokslo vyrai ir šviesi visuo-
menė. Reikalingi įvairios rū-
šies profesionalai ir gabūs
amatininkai. Nes be to negali-
ma sustiprinti šalies ir ap-
drausti ją kadir nuo prieši-
ninkų.

Ve kodel Amerikos lietu-
viams šiandien būtina ir rei-
kia savo vaikus leisti į augš-
tesnes mokyklas. Nes tie vai-
kai už kelerių metų bus nau-
dingi ir reikalingi atgimusiai
mūsų tautai.

Augštesnis mokslas įgyti
Amerikoje nesunkus dailtas.
Augštesnės mokyklos čia vi-
siems prieinamos. Čia mo-
kintis yra visokių patogumų.

Bet lietuviams čia apart
mokslo yra reikalinga dar į-
gyti ir patrijotinės dvasios.
Tokia dvasia įgyjama tik savo
tautos mokyklose.

Amerikos lietuviams te-
čiaus yra lemta ligšiol turėti
tik vieną augštesnę mokyklą.
Ji yra Chicagoje. Tai Šv. Ka-
zimirio Seserų Akademija.

Ta Akademija turi ameri-
konų high school'ų teises.
Bet su savo mokslo programa
stovi kur-kas augščiau.

Chicago lietuvių jaunimui
yra tas patogumas, kad gali
lankyti tą augštesnę lietuvių
mokyklą.

Tėvai privalo joni leisti savo
vaikus. Nes iš ten jų vaikai iš-
eis ne tik sveikatai apšvieti,
bet bus patrijotai, kupini tė-
vynės meilės ir geri katalikai.

Šiandien kaip tik tokių vai-
kų Lietuva ir pageidauja.

Leiskime vaikus į augštes-
nes mokyklas!

LIET. RAUD. KRYŽIAUS REMEJAI

Pastaraisiais laikais Ame-
rikos lietuviai pradėjo gyvau-
ti atjausti lietuvių, anapus ju-
rių gyvenančių, padėjimą.
Lietuvos Raudonojo Kryžiaus
Remėjai pradėjo darbuotis su
visu atsidėjimu. Dirba, kas
kaip išgali: vieni renka dra-
bužius, kiti valgomus daiktus,
treči surinktuosius daiktus
taiso ir siunčia juos centran.
Daugumas skyrių jau taipgi
prisiuntė Centran savo narių
įvairius metines mokesčius.
Pereitam mėnesyje prisūsta
net suvirš 1,000 dol. Siame
mėnesyje gavome jau nuo šių:
iš Chicago, Harrison, N. J.,
Philadelphia, Springfield, Ill.,
Westernport, Md., Detroit,
Mich., Westfield, Mass., ir
New Haven, Conn. Iš viso su-
virš 800 dol. Zenklas, kad lie-
tuviai atjaucia savo tėvynėje
Lietuvoje gyvenančius bro-
lius.

Skrynios su drabužiais gau-
ta iš šių vietų: Hartford, Conn.,
6 skrynios, Newark, N. J., 3
didelės skrynios.

Nauji L. Raud. Kryžiaus
Remėjai skyrėsi susitvėre šiose
vietose: Collinsville, Ill. ir Pa-
quonock, Conn.

Judėjimas žmonių nepap-
rastas. Šv. Vincento Draugi-
ja ir Didžiojo L. Kun. Vytauto
Gvardija iš Springfield, Ill.,
paaukėjo: pirmoji 25 dol.,
antroji — 20 dol. L. Raud.
Kryžini. Kiti aukotojai buvo
še: po 2 dol: K. Mankus, K.
Rakauskas, A. Kacevičius,
St. Kazokaitis, A. Mikutavi-
čius.

Po 1 dol: Al. Tribičius, J.
Bakaveckas, K. Lanaukas,
A. Grinius, P. Čukžda, M. Jo-
cius, J. Vilokėikas, J. Vyš-
niauskas, A. Sugintas, A. Ka-
linauskas, J. Dauparas, J. Viš-
niauskas, A. Radavičius, P.

Katalikų Bažnyčia Lietuvoje.

(Pabaiga.)

Rinkimai į Dumą parodė lie-
tuvams katalikams veikėjams,
kad dirbant socialėje srityje
negalima taip-gi apieisti poli-
tikos srities. Pradėta organi-
zuoti politiską partiją, kuri
vadinas Krikščionių-Demo-
kratija. Ypatinai karės laiku
tapo daug padaryta šituo
žvilgsniu, nes visi buvo persi-
ėmę mintimi ne be pamato,
kad karės pabaigoje ir Lietuva
turs teisę tarti savo žodį pa-
saulini politikoje. To darbo pa-
sekmes labai stambios. Lietu-
vių Krikščionių-Demokratų
partija Lietuvoje dabar yra ir
skaitlingiausia ir labiausiai
organizuota tarp visų lietuviš-
kų partijų. Jos rankose yra
visa tautos ateitis.

IV.

Lietuvių ponijos dalis, nors
tiesa neskaitytina, neatilieka
nuo liandies. Ji suprato tautos
idealą, ji teisingai brangina tą
ką Lietuvos jaunomėnė para-
dė iki šiol pakeldama savą
tautos kultūrą. Tie aristokra-
tai stojo šale liandies vaikų,
pasirengę dalyvauti jų darbuo-
se. Tarp tų aristokratų yra net
nemokančių lietuviškai kalbėti
ir namieje kalbančių lenkiš-
kai. To nežinodami jie palaik-
ko lietuvių geismus ir paremia
jų politiką einančią prie to,
kad susidarytų neprižiūnima
Lietuva.

Gaila, kad pati didžiausioji
lietuvių ponijos dalis dar nei-
žingsnio nežengė artyn prie sa-
vo tautos idealų, tobeninty-
dama iki šiol, kad platus lietu-
vių tautinis judėjimas tėra tik-
tai protinės ligos rūšis, pliek-
tina litvonamijos vardu. Tie
aristokratai jau nebeatitinka
garbos savo šalyje ir jie joje
gyvena taippat atskirti nuo
visuomenės, kaip rusai ar vo-
kiečiai kolonistai.

Lietuvos ponija persiėmusi
lenkų pažinimais tik Lenkijo-
je teiseko sau paramos ir ten
ji randa. Dar-gi ir šioje sun-
kioje valandėje, kuomet Lie-
tuvos liandis pažvenčia savo jo-
savą iki paskutiniaiė bėgindama
savo žemę nuo Rusijos bolše-
vikų, senų Lietuvos aristokra-
tų vaikai pametę aristokrati-
me, įstoja į lenkų legijonus ir
žada atvesti su savim priešų
kariuomenę, kad ji užimtų Lie-
tuvą.

Kadangi lenkų tautos visuo-
menė palaiko lietuvių ponijos
geismus, tai lietuviai į lenkus
žiūri kaip į didžiausius savo
tautos priešus, todėl su panie-
kimu atmeta visokius santiki-
kus su Varšava.

Gudauskas, B. Dereskevičius,
A. Jokubauskas, P. Borčikas,
J. Smitas, P. Simkus, J. Mi-
kutavičius ir kun. J. Kerčvi-
čius.

Po 50c. C. Kacinauskas,
West Lynn, Mass. lietuviai
subruzd. Jie žada parodyti
Amerikos lietuviams, kad ir
jie myli savo brolius, sesutes
Lietuvoje. Jie jau sutraukė
prie savo skyriaus minią žmo-
nių. Bravo, broliai! Lai juos
noras šelpimo savo brolių Lie-
tuvijoje paragina kitus prie
darbo.

Štai New Haven, Conn. lie-
tuviai Susiv. L. R. K. A. ap-
krečio išvažiavime surinko net
\$12.50, kurie jau gauti Centre.
Argi tai ne sekimas pavyzdži-
kitoms organizacijoms?

Vėl Hartfordiečiai, L. Lai-
svės Sargai savo išvažiavime
pusėtinai pasipelnė. Taigi
dali to uždarbio, 100 dol., pri-
siuntė mums ir prašo perduo-

To dalykų stovio nežinint,
senieji oficialiai santikiai tarp
Lenkijos ir Lietuvos tebėra
kaip buvę. Pavyzdžiui, vienas
Lietuvos vyskupas, butent Sei-
niškis, tebėra po Varšavos ar-
kivyskupu. Lietuvių Bažnyčios
reikalus Apaštaly Sostui pra-
neša lenkai. Lenkai taip-gi da-
ro daug įtekmes vyskupų rin-
kime Lietuvos vyskupijoms.

Atsivėlgiant į įvykusias
permainas santikiuose tarp
lenkų ir lietuvių ir į tai, jog
neprižiūnimos lietuvių vieš-
patijos iškurimas čia visu
smarkumu, Lietuvos bažnyčios
buty naudinga, kad bažnytinė-
je organizacijoje įvyktų šitos
permainos.

1) Lietuvos bažnyčia turėtų
būti visiškai paliausota nuo
lenkų įtekmes. Savo bažnytinė
provinėja turėtų būti sudary-
ta Lietuvos su arkivyskupu
Vilniuje.

2) Lenkų nuomonės apie lie-
tuvius negali būti bealiskos.
Tai-gi reikia liandis čia in-
formuojas iš lenkų apie Baž-
nyčios reikalus arba apie dvi-
siskus asmenis, lietuvių tau-
toje. Žinias tuoty pristatyti
arba lietuviams, arba žmonės
tikrai neutralių tautų.

Lygiai naudinga buty pa-
skirti specialų nuncijų į Vil-
nių.

3) Lietuvos vyskupijos Kau-
no ir Vilniaus yra daug perdi-
delės. Kiekvienu skyriumi turi
daugiau pusantro milijono gy-
ventojų pasiskirsčiusių didė-
liuose plotuose. Vyskupams
sunku lankyti bažnyčias, nes
keliai blogi ir orai smarkūs.
Dar daug yra jose šalyse žmo-
nių, nemaučius niekad katali-
kų vyskupo. Atsižiūrint į toki
dalykų stovį naudinga buty
abidvi vyskupijai sumažinti
nors per pusę. Tuomet Lietuva
turėtų penkis vyskupijas, vie-
toje trijų, ir tos dar buty žy-
niai didelės. Kunigams darbas
žymiai palengvėtų ir politiską
Bažnyčios reikšmę pakiltų.

4) Su tikslu padaryti dar ar-
tinesnius santikius tarp Sven-
tojo Sosto ir Lietuvos vysku-
pų buty naudinga Šventosio
Kolegijoje Ryme paskirti vie-
ną sostų lietuviui kardinolui.

Paaikšninacijoje pastaba apie Apaštalinimą Rusijoje.

(prie kunigų Staugaicio,
Grigaičio ir Bielskaus memo-
rijalo.)

Dar yra keletas žodžių a-
pie katalikų apaštalinimą Ru-
sijoje.

Žuvus carizmui pravoslavija
neteko labai rupestingos glo-
bos, kurią jai pirma teikdavo

ti juos Lietuvos karžygiamis,
kaujantiems už tėvynės laisvę
Lietuvoje. Graži auka, dar
gražesnis ir augštesnis jų no-
ras su ta auka atsielti.

Virs minti pranešimai y-
ra tikrai dalimi to viso geru-
mo, koks yra Amerikos lie-
tuvių širdyje. Lietuvis neduo-
sai vargu smaugti savo brolių
Lietuvoje. Jie jau sutraukė
prie savo skyriaus minią žmo-
nių. Bravo, broliai! Lai juos
noras šelpimo savo brolių Lie-
tuvijoje paragina kitus prie
darbo.

Štai New Haven, Conn. lie-
tuviai Susiv. L. R. K. A. ap-
krečio išvažiavime surinko net
\$12.50, kurie jau gauti Centre.
Argi tai ne sekimas pavyzdži-
kitoms organizacijoms?

J. Tumasonis,
L. R. Kr. R. Sekr.

456 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

pasaulinė valdžia. Reikia tikė-
tis, kad žuvus bolševizmui
didžiosios Rusijos vartai bus
atdaryti katalikystės apašta-
lams. Suprantamas daigtas,
kad ta priedermė teks kuni-
gams katalikiškų žalių susi-
siekančių su Rusija, butent
Lenkijos ir Lietuvos. Jie
dvien teks apaštaly uždavi-
niai. Mes labai gerai žinome,
kad asmenys priešingi lietu-
vių tautiniam judėjimui no-
rėtų įtikinti kitus, buk lie-
tuvai nepajiegs išpildyti to už-
davinio, kad net jiems patiens
yra pavojus paskesti pravosla-
vijų juroje, jei tik jie atsi-
dalis nuo Lenkijos.

Jau seniai lietuvių ir lenkų
santikiai yra įtempti ir net
pažymėti neaptykanda, te-
čiaus skaudūs lietuvių pereci-
nančių į pravoslaviją visuomet
buvo kuomžiausias, nežinurint
dideles naudos, kurią lietu-
viams siulė tikėjimo permai-
na, atidarančią prie augštes-
niais valdvičių viešpatijoje. Iš
kitos pusės kaip jau mes pa-
žymėjome, ir kaip lengva yra
įsitikinti iš faktų, lietuvių ti-
kėjimas netik nesumažėjo, bet
dar sustiprėjo po to, kaip jie
išsifikuosavo iš po lenkų glo-
bos. Taip-gi lengva yra pama-
tyti, kad didžiųjų masių tikėji-
minis išaukėjimas Lietuvoje
yra augštesnis negu Lenkijo-
je.

Mes anaipol nenorime po-
kti lenkų patrijotizmą. Prie-
šingai jis mums išrodo ver-
tas pagarbas. Tečiaus yra ži-
nomas faktas, kad lenkų pa-
rijotizmas nežino kaip pris-
laikyti saiko ir kad jaunsų
srityje jisai priejo prie egzal-
tačijos bei susikristalizavo tau-
tiškai tikėjimijne sektejo, pa-
vadintoje towianizmu, nuo jos
ikurejo Towianski'o.

Lenkai labai didžiuojasi sa-
vo kultūra ir savo kalba tiki
dara garbingą darbą platinan-
či jiedvi tarp svetintančių.
Jie deda pastangas, drauge su
Evangelija jie platina įproti
melstis lenkiškai. Tokiu būdu
jie netenka užsitikėjimo ty
žmoniu, kuriems jie meša tikė-
jimo šviesą ir tokiu būdu jie
virsta menkais apaštalais.

Tik pažyūrime į istoriją ir
pamatysime, kad ištisų len-
kai niekuomet nepadarė apaš-
talavimo veiksmo, neįmaise į
ji politikos. Taip buvo, pa-
vyzdžiui, su atvirimu Lietu-
vos, taip atikartojo ir darant
uniją Gudijoje.

Šita tiesa iš dalies pasitvir-
tino ir šiais paskutiniaus lai-
kais. Dar prieš 1905m. revoliuci-
ją, o ypatinai po jos, Rusų
visuomenėje buvo asmenų ie-
kojusių tiesos ir radusių ją
katalikystėje. Prieš šios karės
pradžią Petrograde buvo stam-
bi rusų katalikų kolonija. Rei-
kia pastebėti, kad šituo ru-
sus, daugumoje atvejų atver-
tė ne lenkų kunigai, nors jie
buvo skaitlingiausi Rusijoje,
tikrai svetintančiai vienuo-
liai ir lietuviai katalikų A-
kademijos profesorais.

Tai-gi delto Sventasis Sos-
tas meldžiamas teiktis malo-
ningai žvilgtėrti į savo jau-
nę dukterį Lietuvą. Ji jau
daug kentėjo del Kristaus
pergalėdama didelę daugybę
kliūčių. Nežiūrint baidų and-
rių, kurias buvo sukeles pro-
testantizmas, paskui pravos-
lavija, ant galo tikėjimui prie-
singoji šių laikų dvasia. Lie-
tuva nužemintai likosi ištiki-
ma Bažnyčios ir Šventam A-
paštaly Sostui ir tokią ji liksis
visuomet. Kuomet ji bus poli-
tiškai neprižiūnima ji su di-
desne tvirtybe apsikabins Kri-
staus Kryžių ir dar giliaus at-
jaus reikalą gražinti prie E-
vangelijos ir prie Bažnyčios

išklydusius brolius.

Bažnytinį Lietuvos Dalykų
Misija:

Kun. Justinas Staugaitis,
Vaistybės Tarybos vice-pirmi-
ninkas.

Kanauninkas Aleksandras
Pijus Grigaitis,
Seinų Vyskupijos Generalis
Vikaras.

Kun. Pijus Bielskis,
Didžiosios Seinų Seminarijos
profesorius.

ATPIGSIAS MAISTAS.

Iš Chicago's žymiai susiau-
rintas siuntimas maisto Euro-
pon, kur pinigai labai atpige.
Tad žinovai dabar tvirtina,
kad trumpu laiku čia atpigsias
maistas, nes maisto busią dau-
giau.

Bet kiti pažymi, jog atpigi-
mo negreit bus galima su-
laukti. Ir tai todėl, kad čia ne-
sama maisto perviršiaus. Sa-
ko, tik tiek maisto pagamina-
ma ir pristatoma, kad jo už-
tenka vos bėgančioms dienoms.

MO ŽENKLELIUS (W.S.S.) PIRKITE KARŠ TAUPY.

C. M. JORDAN M. D.

Buves Inspektorius Gydytojas

Valdžios Suvienujų Valstijų Amerikoje.

Trečias Atviras Laiškas.

Labai mažai žmonių žino kiek bleds yra padaroma nuo neturėji-
mo gero maisto ir nerviškos sistemos. Beabėjones kad nervai yra tai
svarbiausias organas mūsų organizme ir kuomet nervos yra silpnos
skilvis nemala gerai, inkstai ir plaučiai pradeda nedirbti gerai ir
muskulai susilpnėja.

Visoj savo praktikoj aš visuomet žiurejau kad nervai butu su-
drutinami ir tinkamas maistas butu jiems duotas, o tas maistas tai
Partoglorų kuris nekuomet manes neužvilė bet visuomet sustiprindavo
ligonius.

Partoglorų sudrūtinu nervus ir tokiu būdu yra tikru gaivintojų
viso organizmo, jis pridūoda žmogui daugiau energijos taip kad
jo darbai nėra sutrukdomi ligos ir jis nori dirbti.

Aš visuomet rekomendavau savo ligonams Partoglorų, ypačiai kur
nerviškumas, galvos skaudėjimas, dyspepsija ir kitos viduriu ligos
apsireiškėdavo. Aš pats mėginau Partoglorų ir užtat aš galiu drasiai re-
komenduoti kitiems.

Ištikrųjų aš nežinau ar randasi kitas toks vaistas kuris tiek
pagelbėtų kiek Partoglorų. Per visus savo metus savo praktikos kuo-
met aš pats jaučiuosi silpnas tuojaus vartoju Partoglorų ir ji mane
tuojau sustiprina. Aš esu tikra kad aš kitokio vaisto negalėčiau gauti
niekur ir niekas man taip greitai nepagelbėtų kaip ji. Norint tikrąja
Partoglorų kurios butelis kainuos \$1.25 o 5 buteliai už \$5 reikia ra-
šyti įsielai į pirmos Klisas Partos Aptika, 160—2nd Ave., New York,
N. Y.

C. M. JORDAN M. D.

Žinomas per 25 metus ir Valdžios prižiūrimas

Henry J. Schnitzer State Bank

Paveldijant Suvienujų Valstijų Valdžiai kaip pirma
taip ir dabar

SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ

ir gvarantuoja

Norinčius gauti prekes pinigų ir kitų žinių
meldžiame kreiptis pas:

Henry J. Schnitzer State Bank

141 Washington Street, New York, N. Y.

LIETUVIŲ DARBININKŲ SA- JUNGOS KRAUTUVĖ

901 W. 33rd Street Ant Bridgeporto

Teneaplankia jos nei vienas.

Turime įvairių netvaiginančių gerimų.

Turime atsivesinti ir ICE CREAM'Ų.

Turime krasos skyrių išsiunčiam laiškus ir kitus
reikalus atliekam. Turime įvairių laikraščių.

Čia yra "DRAUGO" agentūra. Galima čia gauti
"Draugą" nusipirkti, paduoti ir jį pagarsinimų ir dar-
bų.

Turime taippat knygų ir maldaknygių.

Prašome atsilankyti.

Federacijos Kongresas.

Išanginės iškilmės.

Apie 9-tą valandą ponedėlio rytą, 18 rugpjūčio, delegatai įvairių organizacijų, priklausantių prie Federacijos, susirinko Šv. Kazimiero bažnyčioje, prie Providence ir Waverley gatvių, Worcester Mass. Ceremonijai davus ženklą visi procesionaliai išėjo per didžiąsias duris. Tuomet tarp atvažiasio Rt. Rev. Thomas D. Beaven, Springfieldo vyskupas. Jo valdžioje yra ir Worcester'is.

Visai procesijai sugrįžus į bažnyčią, Jo Angštioj Malonybė, po maldos, atsisėdo ant sosto. Kunigas Vasiliasukas išėjo su misionais. Kun. Pranc. Karmasukas, Lawrence'o klebonas buvo dijonu, o kun. L. Kavaliauskas subdijakonu, kaip Čaplikas ceremonijoniam. Prie vyskupo sėdėjo garbės asistentai kunigai: kun. Jakaitis ir kun. Petraitis.

Graži nauja Šv. Kazimiero bažnyčia žėrėjo elektros žiburiais, bet dienos šviesa jauėjo per paveikslinius jos langų vitražus. Tie paveikslai, tarsi, pasidarė gyvi.

Po Evangelijai Vyskupui sėdint ant išpuosto sosto visi delegatai eilėmis priejo prie jo ir kiekvienas pabučiavo jam žiedą ant rankos. Pamokslas nebuvo, nes susivėlino tas, kuris buvo kvietas.

Mišių pabaigoje vyskupas suteikė visiems palaiminimą. Iškilmingai išlydėtas iš bažnyčios jis išvažiavo į Springfieldą, Mass.

Federacijos posėdis.

Tuomet tarp Šv. Kazimiero svetainėje prasidėjo Federacijos posėdis pusiau vienuoliktą valandą prieš piet.

Posėdį atidarė kun. F. Kemėšis, pasveikindamas susirinkusius. Vyskupui išvažiavus atėjo į posėdį ir kun. Jakaitis, kuris sveikino susirinkusius kaippo namų šeimininkas.

Tapo išrinktas Federacijos kongreso pirmininkas p. J. Krušinskas, sekretorius studentas Jonas Navickas, jo pagalbininkė Anastazija Petruskaitė.

Kun. Jakaitis, Federacijos pirmininkas, ir kun. F. Kemėšis, sekretorius išdavė raportą iš pereinų metų veikimo. Tuose pranešimuose tapo pažymėta, kad karės ir nepriegulmybės reikalai atitraukė visuomenės dėmą nuo Federacijos reikalų priverždami rūpintis laikinomis įstaigomis.

I rezoliucijų komisiją tapo išrinkti kun. Kemėšis, p. Antanavičius, p. Pavlauskas ir kunigas Bucys Jie tapo įgalioti kooptuoti dar du narius, jei reikės.

Mandatų komisija susideda iš pp. Bakšio, Bačio ir p-lės Viskutės.

Tapo nutarta išsiųsti telegramos Šv. Tėvui, Suvenytų Valstijų Prezidentui ir Lietuvos Valdžiai.

Pusiau po pirmą įvyko pertrauka.

Darbininkų Sąjungos Seimas.

Pusiau trečią valandą p. Virakas atidarė Darbininkų Sąjungos Seimą. Kunigas Kemėšis sukalbėjo maldą. Seimo vedėjų išrinktas p. Masandukas, o pirmininkė yra p. Barborė Morkiūtė, raštininkas Jonas Bakšys, jo pagalbininko pavadė neteko patirti.

Pirmiausiai Sąjungos pirmininkas p. Virakas išdavė raportą iš Sąjungos veikimo.

Malonu pastebėti, kad šimtet Seimą pribuvo daugiau delegatų negu pernai. P. Virakui bekalbant atvyko ir p. Knežiš "Darbininko" reikalų vedėjas. Jis išdavė apyskaitą iš Sąjungos organo stovio. Iš to raporto paaiškėjo, kad organo turtas išneša \$27,759.67. Pastutiniiais metais tas turtas priaugo 6,162.91. Smulkesnė apyskaita pagarsinta "Darbininke" N. 96, rugpjūčio 19 d.

P-nas K. Česnulis išdavė raportą iš savo veikimo Tautos Taryboje, kurioje jis atstovavo Darbininkų Sąjungą. Iš praeisties laikų straipsnių tilpusių laikraščiuose buvo pakilę nesusipratimų tarp Sąjungos Valdybos ir atstovo Taryboje, Nesusipratimai tapo išlyginti ir p. Česnullo raportas tapo priimtas.

Koncertas.

Vakare 8 val. Knights of Columbus svetainėje, 10 Elm str. prasidėjo gražus koncertas. Vakaro vedėjas p. Jonas Vaitkus pasakė įžanginę praeisties, o paskui didelis jaunomėnės choras, lietuvių orkestrai pritariant, pagiedojo Tautos Himną.

Worcesteriečių choras susideda iš 22 vyrų ir 28 merginų. Šeši vyrai dalyvauja orkestruose ir dvi merginos pritariant ant piano. Susidaro smarkus, malonus, gražus ir galingas įspūdis klausant Lietuvos himno, Darbininkų himno, "Svečių dainoje" ir giesmėje "Sužadink" jausmus.

Yra Worcesteriečių ir solistų. P-no Puišio minkštas iš prigimties tenoras yra gerai išlavintas. Malonu buvo klausyti, kaip jis dainavo "Vaiputė, putė." Publika jį priverė atkartoti, tada jis dar padainavo "Supisui". P. J. Zemaitis turi gražų baritoną. Taip pat drutbalsiu pasižymi p. P. Milius, kuris stipriai paima laubai žemus tonus.

Dainininkams pritarė du broliai Ona ir Albertas Vosiliai. Mergaitė skambino pianą o vaikinai pritarė smuiku. Ypattingai jautri ir reiški yra Alberto Vosiliaus muzika. Gal ir jo sesuo neblogiau yra išsilavinusi, bet jai prisėjo skambinti ant piano, kuriame atliktos penkios stygos.

Del tos pačios priežasties sunku ką pasakyti apie kitų artistų skambinimą išpildytą ant to paties piano. Kiek galima numanyti gerą artistą priverstą naudotis blogu instrumentu, tiek galima buvo gerėtis studento Simanavičiaus išpildytu "Ungarų Maršu".

Svečiai iš Bostono.

Worcesteriečiai gražiai sugyvena su bostoniečiais lietuvišiais, prisidėdami prie pagrinimo vakarų vieni kitiems. Tai-gi Worcesteriečių teko girdėti keturis Bostono solistus. P. M. Karbauskas puikiai padainavo "Vai verčia lauzia". P-lė Al. Narinkevičienė tris kartus dainavo. Publika ją paalsino nuolat išsukdama daugiau dainuoti. Ji turi gražų balsą ir kitus artistus pereina ištarimo aiškumu. Taipgi gražiai dainavo pp. D. Antanavičius ir Veraitis. Bostoniečiams dainuojant pianu pritarė p. M. Karbauskas.

Koncerto pabaiga.

Po svečių dar dainavo ir savieji choras pasidalindamas su solistais. Rimtas yra turinys ir melodija dainoje "Lek

NEPAPRASTA IŠKILMĖ.

Amerikos Lietuvių R. K. Vargonininkų Sąjungos Seimas atsibūso rugpjūčio 26 ir 27 d., Detroit, Mich.

Rytai bus laikomos gerb. Kun. F. S. Kemėšio iškilmingos pamaldos, laike kurių giedos garsūs solistai ir genijalis Chicago vargonininkų choras.

Dienomis įvyks sesijos, o vakarais nepaprasto gražumo bei rimtumo koncertai, dalyvaujant visiems žymiausiems Amerikos lietuviams muzikams, pianistams, solistams dainininkams ir vargonininkams. Visi dailės mylėtojai minėtuose koncertuose nuosirdžiai yra kviečiami skaitlingai dalyvauti.

Atvykusiems svečiams patartina apsisiti Statler bei Ponthartrain viešbučiuose.

A. Minor.

CHICAGOJE.

AMERIKONISKOS AVALINĖS PIGESNĖS EUROPOJE, KAIP CIA.

Karės metu be kitko Europoje buvo nugabenta daugelis armijos avalinių (geltonų červyčių). Kadangi buvo manoma karė ilgai prasitęsianti, tad avalinių perviršis buvo reikalingas karaviams.

Dabar iš Paryžiaus pranešama, kad tenai amerikoniškos armijos avalinės pigiai parduvinėjamos kitų šalių armijoms ir šiaip jau žmonėms. Ir sakoma, kad daug pigiau, kaip kad čia parduvinėjama.

RESTORANO KASIERIUS SUSIRGO.

Susėkta, kad pasisavino restorano pinigų.

Restorano po num. 105 West Monroe gat. savininkas negalėjo apsidžiaugti savo kasieriaus volemumu darbe. Žadėjo jam net padidinti algą ir kitkuom jį apdovanoti.

Tas kasierius buvo Muriel Shea, gyvenantis po num. 672 No. La Salle gat.

Aną dieną staiga kasierius susirgo. Pasisakė jaučiąs galvos skaudėjimą. Restorano savininkas liepė jam eiti namo. Jis išėjo.

Praėjus kelioms valandomis savininkas apsižiūrėjo, kad su kasierium išėjo ir \$96.

Pranešta apie tai policijai.

sakalėli." Rimtai nusitaisė ir klausytojų jausmai klausant kaip 50 jaunų balsų ją dainavo pritariant orkestrai ir pianui. Choras ir solo pasidailindami Sasnausko armoniznotą "Karvelėlių", bei Naujajio "Musų Dirva".

Buvo ir juokingų dainelių. Vyrai dainuodami pajukė merginas, merginos padainavo apie vyrų blogumus. Klausant to visko darėsi linksma ir jauku. Tose juokingose dainelėse ypatingai pasižymėjo p-lės Narinkevičienė ir L. Šalteniutė.

Prie geresniųjų dainininkų reikia priskaityti p. O. Krapkaitienę.

Trumpai sakant, Darbininkų surengtas vakaras pirmoje Federacijos seimo dienoje buvo gausus ir gražiai išpildytas. Tai buvo geras pasaldinimas naudingų Seimo darbų.

Bilekas.

UŽSIMASČIAU.

Mūsų laisvamaniai, kurie vien tik mano apie laisvę, gi kaip prie tikrosios laisvės pasigauti, mažiausio supratimo neturi, pagarsino, net ir nupiešė savo įsteigtojo varpo išleistuves.

Varpas Lietuvos gyvenime neturi jokios reikšmės. Kas Amerikai istoriška tas Lietuvai bereikšmė — atpenč kas Lietuvai istoriška tas Amerikai bereikšmė. Paimkim Lietuvos "Krivulę," ar turėtų Amerikoje kokią nors reikšmę? — Aišku, kad ne. — Tatai ir Lietuvai varpas teturi lygią verčią.

Prisižiūrint, "Lietuvoje" No. 198., paveikslėliui, matai nuilsęs žmogelis traukia, skambina varpą. Matosi parašas: "Lietuvos Laisvės Varpas." — Pirmučiausias klausimas veržiasi: — Ne jau Lietuvos Laisvė būtų mirusi, kad jau net paskambinti reikėtų. — Na, tik, broleliai, klystate, norėdami palaidoti Mociūtę dar gyvą.

Toliau žiūrint ne iš šio, ne iš to matosi besimėtą pinigai. — Mastai ką tai reiškia? — Nugi ar jau pamiršai kiek tai pinigų bereikalo tam varpui išmesta.

Matosi, už vandenyno, moteriškė su kudukėliu stambiomis asaromis aptekusi, taukbut tai perstatoma Lietuva. Mat ko ji neverks. Čia ji miršta be valgio be apdaro. Jos apgynėjai — karėiviai neapšarvoti, o Amerikoje išsklydę vaikai Jai skambalą tarsi kām gamine. Gi priegtam taip neaiškiai kaskinkur tuos bekrantinčius pinigų kemsą.

Ką padarysi! — Neaiškus sumanymas bei tikslas, neaiškus piešinys, neaišku ir man pasidarė, — Tatai, Užsimasčiau.

Temijanti.

BIZNIERIAI GARSINKITES "DRAUGE."

PADARYK LIUOSA LAIKA NAUDINGŲ!

Oras atvesta tai liuosa laika nepraleiskite be naudos.

Mums reikalingi Chicago visose kolonijose vyrai energingi kurie norėtų užsidirbti vakarais ar šiaip liuosų laikų. Geras pelnas, informacijos galima gauti klausiant per laisvą sekancijų adresą:

Wm. D. Murdock & Co.
J. Moceris, Sales Mgr.
1430 S. 49 Ave.
Cicero, Ill.

arba nedideliais atsiųskite ypatingai lietuvių skyrusius ofisą: 4980 Archer Ave. nuo 12 iki 6 po pietų reikalaukite

J. Moceris, Sales Mgr.

JEIGU TAVO VIDURIAI YRA ANT STREIKO?

Streikai tai dabar paprastas dalykas? Jeigu tavo viduriai yra ant streiko, beabejones kad jis jie turi svarbias priežastis, ir tu būtina turi sužinoti kas su jais atsitiko. Triner's American Elixir of Bitter Wine yra tai geriausias jiems vaistas. Jis išvalo vidurius taip kad jie gali vėl po senovę dirbti. Galvos skaudėjimas, negrūmulavimas, nerisškumas, ir kitos ligos tuojaus pranyksta jeigu tu turi pas savo Triners American Elixir of Bitter Wine — jeigu skaudama nosia ar gerklė tai geriausias vaistas įdejęs į šiltą vandenį Triners Antriptutin pameginkite — Joseph Triner Company, 1333-43 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

(Apgr.)

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

Mokinama: angliskos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, dirblybos, telestij, Sav. Valst. istorijos, abėlos istorijos, geografijos, politikos, ekonomijos, pilietystės, dailės, rašymo. Mokinimo valandos: nuo 9 ryto iki 4 valandos po pietų; vakarais nuo 6 iki 10 val.

3106 So. Halsted St., Chicago.

F. P. BRADCHULIS

Lietuvės Advokatas

Attorney at Law

105 W. Monroe, Cor. Clark St.
Room 1207, Tel. Central 220
CHICAGO, ILLINOIS
Gyv.: 3113 So. Halsted Street
Telefonas Yards 2280

\$29.50 Grindline Dykai

Ant apribuoto laiko ir tikrai su kiekvienu pirkiniu.

Federal Electric Washer

Lampa yra viena iš gražiausių — verta daugiau negu mes už ją reikalaujame. Mes pristatysime Jums abidvi Federal ir lampa! Jus namus tikti su

\$5 IŠKALNO

Likusias lengvas išmokėjimas kas mėnuo su Elektrės bilu.

Atleiskite ir pamatykite.

All Telephone Randolph 1260

Commonwealth Edison ELECTRIC SHOPS

71 WEST ADAMS STREET

440 North Parkside Avenue
3127 Logan Boulevard
4523 Broadway
3563 South Chicago Avenue

Do You Love Her?

Michigan Advertising Company, Chicago

AS, ADOMAS A. KARALAIŠKAS, SEKANCIAI RASAU.

Aš labai sirgau per 3 metus, nusilaukęs pilvėlis buvo. Dispepsija, neviršijimas pilvelio, nusilaukimas, Kraujo, inkstų, Nervų ir abėlas epikų nustojimas viso kūno, ir buvau antstoje vilties, End begyveniu. Visur ieškojau sau pagalbos, nesigalėjau visose Amerikoje ir už rubežų, bet niekur negavau savo sveikatai pagalbos.

Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitterio, Kraujo valytojo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gydulois, tai po suvartojimų minėtos gydymo priemonės mano pilvas atsigaivė, stiprėjo, gerai dirbė. Kraujas išvalė. Nervai ėmė stipriai dirbti. Inkstai atsigaivė. Reumatizmas pranyko, diegliai nebebeidė po krutine. Vidurių režimas Buvo po užmūšintu visų ligų. Bėgū 3 mėnesių ligėdavau kas savaitę po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo sveikatai, pamačiau tokią skirtumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuosi smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykų dėkoju Salutaras mylių geradėjui ir linkiu visiems savo draugams kreipties prie Salutaras.

SALUTARAS.

CHEMICAL INSTITUTION J. Baitrenas, Prof.,
1707 So. Halsted St., Telephone Canal 6117, Chicago, Ill.

Jus galite siųsti dabar maistą ir drabužius tiesiai savo giminėm ir draugam Lietuvon

Lietuvos-Amerikos Pramonės Bendrovė artimoj ateityj pasiųs laivą į Liepoją arba Memelį ir sutvarkė taip, kad į laivo įkrovą bus primami Lietuvai Gelbeti Siuntiniai.

Yra du būdai siųsti pagalbą. Jus galite sutaisyti savo siuntinį arba pirkti bilę vieną visokeriopos kombinacijos, kuriuos yra pagaminusi Amerikos Lietuvių Pramonės Bendrovė ir ji juos pasiųs sulyg jūsų nurodymo.

Jeigu norėtumėte sužinoti kaip patiems su pakauti maistą ir drabužius į siuntinį ir norėtumėte, kad Lietuvos Amerikos Pramonės Bendrovė pristatytų jūsų giminėms ir draugams Lietuvoje, išpildykite ir prisųskite žemiau paduotą kuponą:—

Jeigu jūs norėtumėte sužinoti, kaip nupirkti siuntinį daugiausiai reikalingo maisto, kuris yra jau supakuotas, ir kurį pristatys į bilę vietą Lietuvoje Lietuvos Amerikos Pramonės Bendrovė, išpildykite ir prisųskite žemiau paduotą kuponą:—

Lithuanian-American Trading Co.,
6 West 48th St., New York City

Malonėkite prisųsti man pilną paaiškinimą apie siuntimą pagalbos į Lietuvą. Yra suprasda, kad šis paaiškinimas paaikškinimą duodamas dykai ir neuždeda ant manęs jokių pareigų.

Vardas

Gatvės adresas

Miestas ir Valstija

Gavus šį kuponą pilnas paaiškinimas bus pasiųstas jums. Rašykite aiškiai ir adresuokite

Lithuanian-American Trading Co.,
6 West 48th St., New York City

Pilietis ir Valdžia.

SKYRIUS III.

Principai, kurie žmones suartina.

Apibūdinti kelias principus, kurie yra žmonių draugijos pamatai. Ne vienas nebūna deramu su kitais gyventi, kuris nepajęs atsyk šiu principų suprasli ir nemokės inžinieri tiems reikala. Musų sanzinė antsyk mums sako, kad jie yra teisingi. Geros valios kupini mes manome jų prisilaikyti. Jeigu mes juos lauzome, tai tik dėl to, kad mes esame ir ne teisingi ir paikys, mes sau bloga darome, lyg kad aštrius kuo lus spardyume. Trumpai pažymėsim tuos principus, kurių kiekvienas asmuo, norintis laimingai su artimais gyventi, turi pasiryžti klausyti.

Svetimų teisių pagarba. Mes turime su kitais taip elgtis, kaip mes norėtume, kad su mumis elgtųsi. Mes neturime kito ne inžinti, ne apgauti, ne varginti. Mes neturime jo nuosavybės naikinti. Kodėl? Kaip brolis jam priklauso visa pagarba, kurios mės iš jo pusės laukiame; kiekvienas iš mūsų yra laimingesnis, turtingesnis ir draugisčiau, kuomet visi vienas kitam pagarbos reiskia. Tas priklauso prie mūsų atsinešimo į tuos, kuri mums blogais atrodo. Mes atsinešame į juos kaip į draugus, ne priešus, pamatuodami įsitikinimu, kad jie jau nėra taip blogais, kad jie turi ir gerų pusių, lygiai kaip mes. Kitais žodžiais, mes atsinešame į kitus taip, kaip mes norėtume kad su mumis apsielgtų, kuomet mes kartais negero padarytume.

Daugumos teisės. Patyrėme, kad dažnai tinkamam klausimo rishui reikia patirti, ko didesnis žmonių skaitlius pagaidauja. Tai yra tik skirtingas kitų pagarbos budas, jų norus ir nuomones pagerbiani. Taip yra teisingiau jiems ir mums patiems, negu burtis, nesutikti. Tai yra visuotiniai gerovės, visados su išlyga. Visuotinai džiaugsme kiekvienas linksmas, gi liusta prie visuotinės nelaimės. Ir mažuma ima dalyvauti, ka didžiama nusprendžia. Mažuma turi padėti išlaikyti ir visuotinius mostolius padengti, lygiai kaip ji džiaugsis pasiekimu, jeigu jo atsiekti pasiektų. Taigi, jei didžiama klaidą padaro, mažuma lygiai kentėti turi, kol ji didžiunos teisingiau elgtis neintikins. Tai yra atsakomybė. Kitaip ne buti negali, kol mes kraujo sugyvename. Taip yra teisinga, nes mes esame pasirengę dalintis visuotina gerove, iš kitų pacinancia, lygiai kaip mostoliusose lygybės laikomis. Butų žemia ir nepadorių pasiminti pilną kredita savo kiubui, savo partijai, jeigu jie gero atneša, tuo tarpu užsiginoti blogą, kokių jie padaro. Mes negalime nuo atsakomybės prieš kitus pasiliuosuoti, nebent gyventume vieni sau, kaip Robinsonas Kruzo. Išties mes atsakomybėje butume, jeigu mes bėgtume nuo artinųjų, padikdami jiems vienais darbą atlikti.

Gėlės naudojimas. Aisku, kad kokia neat galė — sumanymas, stiprybė, mikhumas — nėra vien tik pavieniam asmeniui. Ji lygiai su visais tarnauti turi, lygiai kaip gero vyro raumenys prie irklų tarnauja visiems laive esantiems. Gabus ir išlavintas vyras padarys miestą turtingesniu, sumanus ir pavyzdingas ukininkas visai laivai naudos. Tėvai, viršinkai turi daugiau gales, kad visus laimingesniais darius, o ne vieni savo naudai. Tai yra teisinga šeimynoje, nes joje kiekvienas nuo kito priklauso. Tai teisinga, del to paties pamato, kur tik mes su kitais sykiu negyventume. Tai teisinga ir didesniais pa-aulyje, nes praktikuojanti žmonių pažinara yra skaityti jų kaipo didelę brolių šeimyną. Toji pažinara yra teisinga dar ir dėl to, kad kuomet mes ja išbandome praktikoje, ji pasirodo geresnė, negu koki kita. Apie to, stipresnis žmogus kaip tik pagidauja tokio dūmies iš kitų, kuomet jam susilpnėti pasitaikytų.

Tarnavimas visuomenei. Išsina kad apert nusilenkimo autoritetui arba ko iš mūsų pareiga ir išmintis daryti pareikalauti, mes esame skolingi ekstra darbo. Mes esame skolingi visam tam, ka visuotinai gerove vadiname. Vispirma mes skolingi esant savo namuose. Mes pagidaujame, kad ten, apert to, ka mes nebutinai atlikti verčiami, mes turime pridėti ka nors daugiau; pavyzdžiui, tėvai apert duoti vaikams vientik duonos, męsta jiems suteikti patogybų ir malonumo. Taigi kur mes būryje negyventume, mes norime pridėti ka nors ekstra visų gerovei. Taip yra išmintinga ir teisinga, nes mes savo kiti ingijome ir paveldėjome daug ko nuo mūsų pirataukų, kurie paliko pasauli turtingesnia savo devanomis ir visuomenei tarnavimu.

Juozas Wiggins.

Kartą davian misija mažame Pensilvanijos miestuke, ir kaip tai visuomenei taikosi, mažose miesteliuose, įvyko, sujudo visos apidinkės žmonės: vieni iš dievotumo, kiti iš mandagumo, kiti vėl iš aitrumo.

Pagaminan klausimą dūmė ir prisizūnėjan įvairiems klausimams kaip juos atsakins. Vienas darė man įspedi. "Ar klinbas arba salimas yra pamokinanė ar jau tvirkinanė?"

Bemystydamas kaip geriau į tą klausimą atsakins, nuėjau miestelį ir skutyklą. Juozas Wiggins barzdaskutys buvo suvotisko budo žmogus: juokdarys, pažangus ir gudrus. Jojo skutykla buvo, tarsi, įvairių žinių "Moka" garsi netik miestelyje net ir apidinkėje. Juozas nevaikščiojo bažnyčiai nei stengėsi įgyti šventumą, nors buvo gana doras žmogus. Girdėjau, kad jis esąs katalikų ir pasirizau kiek galima dėti įgėdas, kad ji vėl prie bažnyčios patraukus.

Wiggins iškalboje buvo labai malonus, netis strigas. Mano barzda beskutant tulas senelis sugrįžo po kelių metų mieste uelavimu, tatau ir užijo skutyklon, tarsi, žinių versmėn.

Po paprastam pasisveikinimui, senelis paklausė kame yra toks bei toks Jonas.

"Nusmuko it lėpsys ir jau; o vis tai iš girtybės," atšovė pasiepiandai Juozas.

"Na gi ka besakai! — Tai baisu! Na, o kame randasi Tomas toks bei toks?"

"Nusmuko it lėpsys ir jau; o vis ta pati girtybė,"

Klausė apie treči.

"Nusmuko it lėpsys ir jau; o vis toji prakeikta girtybė."

"O! Dieve, šventas, ka tai girdžiu?"

"Smuklės taip pataiko suvadžioti žmogų, kad jis nei ne-

pasijunta kaip ir nusmunka," atsakė Wiggins.

Klausydamas pamaniau, kad tai labai geras atsakymas, link to salimo klausimui.

Vakare žmonėms susirinkus, perskaičiau minėtąjį klausimą ir tariu: Prieteliai, pavelykit man atsakyti šiam klausimui priminant jums žinomus prietikus. Buvau šį popietį skutykloje (vienijęs ir suprantas žmogus yra tas barzdaskutys), girdėjau kaip senas sugrįžęs pilietis teiravosi tai vieno, tai kito, tai trečio jam žinomų kaimynų. Visiems jojo klausimams atsakymas buvo vienas ir tas pats: "Nusmuko it lėpsys ir jau; o vis tai iš girtybės."

Prieteliai, ar negana į tą klausimą atsakyta? Ar turiu ką daugiau daryti? Jus pažįstate savo miestelio žmones. Ar mūsų prietelis, barzdaskutys, pasakė netiesą? Tą paliksiu jums pačių nusprendimui.

Patėmėjau kaip klausytojai giliai atjautė tą mano atsakymą. Nekatalikė mano barzdaskutis žmogus buvo atėjusi pasiklausyti misijų. Ją josios draugė intikirino eiti ir pasiklausyti misijų. Be abejo, ji apsakė savo vyrui, kad jojo vardas buvo garbingai paminėtas; na, žmogelis buvo užganėdintas, kaip jis užvadino: "tuomi apgarsinimu," gi parodyti savo užganėdiniui ateinantį vakarą atėjo ir jis drauge su žmogiu.

Taip jau įjėdu abu neapleido nei vieno vakaro per išisas misijas. Toliau suzinojau, kad jis turėjo didžią intekmę ant savo žmonų ir kad ne jojo tikybinis apsieidimas, ji senai jau butų besanti katalikė. Pasirizau pakalbėti su Wigginsu, tati priinau užėjau pasimatyti su jo žmogiu. Ji pasisakė, kad jai labai patikusios mano prakalbos bei išvedžiojimai; daug abejonų paaiskėjo; ji jau manė apie tapimą katalikę; galutimai ji prisipažino, kad, jei jos vyras butų pildantis katalikas, ji ir gi taptų katalikė.

Pakėravijau žingsnius skutyklon. Buvo tuščia, barzdaskutys sau vienas. Labai džiaugėsi iš mano apsilankymo, gi jau bešvarinam mane užklausiau, kaip jam patiko misijos? Taip jau labai patikę ir klausęs kartu su savo žmogiu kiekvieną vakarą. "Reikėjo pasimatyti su jia," Taip, sakiau, aš jau mačiau su ja. Ir jei gerai supranti, tai jina taptų katalikė jei ne paties tikybinis apsieidimas.

"Kas jums pranešė apie tai?" klausė Wiggins.

"Jina pati sakėsi. Ir ji yra gera moteriškė."

"Istikro ji yra dora," tarė Wiggins. "Gerai, ji daugiau nebeturės išsikalbėjimų nebūti katalikė. Aš pataisyti savo pasielgimą, tarnausiu istikimai Dievui. Aš jau nūščiau apie tai. Tėve, nuo pat pradžių jusu čia atėjimo."

Jis pasirodė geras savo žodžio. Jis atliko išpažintį ir jo žmogiu tapo katalikė. Taip jau josios draugė, kuri iš žingeldumo vaikščiojo kartu misijosna lygiai tapo katalikė. Taip, kad tie trys gavo ypatingas Dievo malones del skutykloje pasisėkėsio bei del klausimų dūžutės priežasties, ir, be abejo, del nesilaikančių maldų dievotų asmenų.

Į metus laiko po misijų vėl aplankiau tą miestelį. Pirmasis sutiko mane buvo tai Juozas Wiggins, dabar jau doras katalikas, tik jo žmogiu, kaip konvertitė, už jį kiek gal uolesnė. Ne mažai, jai atsivertus, prisiejo nukentėti nuo savųjų.

Šventos tikybos mylėtojai, melskitės už netikelių atsivertimų! Maldi yra tai magnatas, kuris, tarsi, traukte traukia nelaimingas dusias prie Dievo, prie Jo Bažnyčios ir prie tiesos.

SKAITYTOJŲ BALSAS.

IS TOWN OF LAKE.

Ispudžiai iš senenai istikusio gaisro.

"Vyrui, šokit! Vyrui, šokit," šaukia šeiminiukė. Išgirdęs tai maniau, kad juodukai užpuolė pjauti baluosius. Greitai pašokęs iš lovos išbėgau virtuvėn, klausdamas kas yra. Šeiminiukė šaukia: "Šokit, degal degal!" Kur, sakau? Aš dar nedežu. "Zin-rėk, sako, visas toleikas dega."

Einu laikan pažūrėti, ar gi istikrųjų dega. Nusteban pamatęs, kad iš visų pusių dangaus randoms: liepsna ir kibirkštys čia link mūsų namo. Musų namas murinis, manau sau, tai nedege. Einu žiūrėti toliaus. Baisu. Trys blokal dega: apie 50 namų.

Rytinėmi išaušus prasidėjo ilgos eilės automobilių, lankėnų pažūrėti išdegusias vietas, ir taip tie automobiliai eilėmis lankėsi dvi dieni. Maniau sau, jog visi tie automobiliai yra turtingi žmonės, kad atvažiuo jie užjausti tuos nelaimingus padegėlius ir po apžiūrėjimo degėsių, maniau, sudarys tam tikrą komisiją, kuri šelpa nelaimės istiktus. Maniau, kad iš tų bligėnų autotobilių pasipils aukos dešimtimis ir šimtinėmis del padegėlių. Bet kas tau. Ar jįs manoi, kad tie visi atvažiuo įsų nelaimių užjausti! Visai ne. Ir labai apsirikome taip manydami. Tie automobiliai atlikę išdegusias vietas del to, kad pažūrėti sau ir smagiai laiką praleisti, kad nusitrakti paveikšy nuo išdegusių vietų bei grivėsių. Kiti gi lakstė, bėgiojo, teiravosi iš lakstė, bėgiojo, teiravosi iš kur užsidedę, kas padegė. Tai

buvo apdraudos kompanijų agentai, kurie ieškojo priežasčių, kad galėtų dar didesnin vargan panerti nelaimingas padegėlius, kad nereikėtų išmokėti apdraudos.

Mielas skaitytoja, įsivaizdink sau, kad tie žmoneliai paliko be nieko. Sudėję jų visas turas, kokį turėjo. Sudėję visi jų namų rakandai. Dabar jie turi miegoti ant plikų grindų, be padušų, be antklodžių. Visa viltis kai kuriems beliko tai, kad gaus kelsų skatikų iš apdraudų kompanijų. Bet klausimas kada gaus? Padegėliai dabar neturi nei grasio prie dušios, nes dau gelio ir pinigai sudėję.

Dangelis sau atvažiuo apžiūrėti ir ramiai sau gyvena, neatjaušdami tos nelaimės.

Klausimas, ka darbininkai veikia? Ar darbininkai gali sušelpi juos? Gali, bet, žinoma, nevienu; reikia visiems stoti į šelpų eiles, ypatingai darbininkų draugijos turėtų pasirupinti savo nariams suteikti pašelpą sulg draugijos išgalės.

Štai viena iš pavyzdingiausių organizacijų, kuri neužmiršo savo brolio darbininko, tai yra Amalgamated Meat Cutters & Butcher Workmen of N. A. Local 257. Išgirdęs tą nelaimę, kongrečiausia nuskyro komisiją istirti dalyką ir sušelpė 22 narių savo skyrius, išdalindamas \$375.00.

Reikia pažymėti, kad šitas skyrius yra dar jaunutis, silpnas, vos tik mėnuo laiko susiorganizavęs.

Sekantieji nariai gavo pašelpą:

A. Shalna, C. Palekauskas, S. Jasinekas, A. Juikas, S. Dība, J. Dantoras, K. Sveikauskas, J. Simonavičia, L. Dieninis, F. Klovas, J. Benita, F. Lipskis, I. Gapševičia, A.

Černauskas, J. Šimkus, L. Simonis, A. Hokmen, O. Velevičienė, P. Rozminė, J. Kuprienis K. Petkelis.

Taigi matote, broliai darbininkai, kad tik tai jusų brolis darbininkas tegali atjausti jusų bėdas ir vargus, tai kodėl nesivienyti, padavus ranką viens kitam. Galėsim vieni kitiems pagelbėti kovoje už geresnį būvį, už padidinimą algų, už geresnes darbo sąlygas.

Taipgi norim atkreipti dėmą Stock Yardų darbininkų į tuos neteisingus gandus, kuriuos dabar skleidžia blogi žmonės buk lietuvių skyrius 257 nereikalauja padidinimo algų, buk parsidavęs, o kiti jau net kalba, buk visai paires.

Broliai darbininkai, netikėkit tokioms kalboms. Tokiais gandaiis norima supjudinti darbininkus tarpe savęs ir i diegti neuzsitikėjimą. Žinoma, kada darbininkas pradeda neuzsitikėti savo darbininku, tada lengva yra sugriauti vienybę ir išnaudoti juos.

Tokiais gandaiis manoma sugriauti Stock Yardų darbininkų uniiją. Bet broliai darbininkai ir sesutės darbininkės, neklausykite tų visų gandų; viskas yra netiesia; viskas yra daroma už auksą. Laikykimės vienybės, o kovą laimėsime.

Dabar yra Stock Yardų darbininkų visatinis atstovų susivažiavimas, arba Konvencija, Kansas City, Kansas. Poždžiai prasidėjo rugp. 19 d. Tame suvažiavime randasi atstovai nuo kiekvieno unijos skyrio Suvienytose Valstijose ir Kanadoje. Svarbiausiu tikslu yra surinkti visas priežastis, del kurių mokėtis turi buti padidinta prastam darbininkui mažiausia 75c. į valandą.

Kompanijos, matydamos tokią bendrą darbininkų reikalavimą, norėjo darbininkus suerzinti ir kad jie išeitų streiką Chicagoje pirm laiko, kad tokiu budu būtų galėjusios streiką laimėti ir sugriauti darbininkų uniiją, o kada uniija būtų sugriauta, tada lengva būtų elgtis su darbininkais taip, kaip kompanijoms patinka.

Taigi, broliai darbininkai, dar kartą raginu neklausyti tų visų, kurie agituoja prieš darbininkus, norėdami jų vienybę sugriauti, o paskui pažvejoti sudrumstame vandenyje. Stokime visi iš vieno prie darbo, o pergalė yra užtikrinta.

Jonas P. Parkauskas, rašt. Local 257

PIRKITE KARBES TAUPYMO ŽENKELIUS (W.S.S.).

Iškilmingas Piknikas

parengtas

Draugyste šv. Ražancavos ir šv. Petronelos

Ned. Rugpjūčio Aug. 24, 1919

Leafy Grove Blinstrupo Darže

Willow Springs, Ill.

Pradžia 10 val. ryto.

Įlanga 25c. ypatai.

Visus kviečia kuoskaitlingiausiai atsilankyti KOMITETAS.

Malioriai ir Dekoratoriai

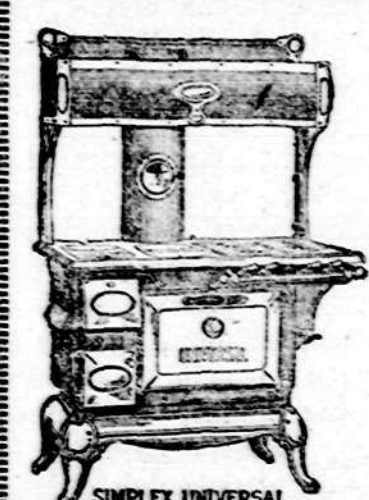
Ilgų metų patyrimas savo amate leidžia mums atlikti pirmos rūšies darba pigiausiomis kainomis. Atsižaukite pas

P. Cibulskis ir J. A. Poška

2343 W. 23 Place

Telefonas Canal 2446

Kur Tamsta Perkate? Kodėl ne pas mus?

Tegul Kvorka padavos Jums viską. Pas mus galime gau visokių naminių rakandų k. t. Bakandų, Pecių, Divonų, Sūvų, Mėsinių, Pienių, Grafonų, Viskas pas mus gaunama Kuomet jam prireiks ko pri namo kreipkitės prie

Paul Kvorka

1551-1553 Chicago Ave. Arti Ashland Ave., Chicago

Saugi Banka Jusų Pinigams

YRA

Central Manufacturing District BANK

1112 W. 35 St. (3 blokal nuo Halsted) St. Chicago, Ill.

KAPITALAS \$550,000.00.

TURTAS VIRŠ \$5,000,000.00.

W. N. Jarnagin

Prezidentas

H. E. Poronto

Vice-Prezidentas

J. W. Gorbey

Vice-Prezidentas

S. L. Farhjonas

Užrubežinio ir Lietuvių skyriaus vedėjas.

F. L. Webb

Kasinkas

J. R. Rolley

Pag. kasininkas

F. C. Hoebel

Pag. kasininkas

A. Petraitis ir J. A. Malooly,

vedėjai Real Estate, Insurance ir Mortgage Departm.

A STATE BANK

Dėkite be baimės ir abejones savo pinigus į SIA VISISKAI SAUGŲ BANKA ČIONAI Jusų pinigai bus SAUGUS. Gauste 3-čia procenta ir SUMA ant PAREIKALAVIMO.

PRANEŠIMAS: Del parankumo žmogams TAUPOMASIS SKIRIUS BUS ATDARAS VISA DIESA SUBATOJ NŪO 9 ryta iki 8 val. vakare. Naujos banko valandos: Kasdiena nuo 9 ryta iki 3 po pietu. Sėdomis ir vakare nuo 6 iki 8 val. Subatomis nuo 9 ryta iki 1 val. po pietu.

Taupomasis skirius atdaras visa diena Subatoj nuo 9 ryta iki 8 val. vakare.

Didžiausia Lietuviška Krautuvė Chicagoje

NEMOKĖSI PINIGUS BEREIKALO
Musų krautuvė—viena iš didžiausių Chicagoje

Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negaus. Mažindžių laikams drukuoti ir ofiso darbams yra naujau sios mados. Užlaikom visokių laikrodžių, žiedus, šluobinius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriausių, armonikų rusiškų ir prusiškų išdirbysčių. Balalaikų, gitarų ir muikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklius drangystėms, taisome laikrodžius ir muzikalius instrumentus atsakančiai. Kurie prisigs trijų centų krasaženkli gaus katalogų veltui.

Steponas P. Kazlawski
4632 So. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas: DROVER 7309

Kur Begi? I Jubiliejų. Kur daugiau? I Karnivalą.

10 Metinis Jubiliejus ir Karnivalas

Švento Antano Parapijos

Cicero, Ill.

Nedėlio, Rugpjūčio-Aug. 24 d. 1919 m.

**ir trauksis visą savaitę. Užsibaigs per Labor Day
Rugsejo-Sept. 1 d. vakare**

Sventadienis ir per Labor Day Karnivalas prasidės tuoi po pietų ir trauksis iki vėlai naktiai. Šiokiomis dienomis prasidės vakare nuo 6:30 ir trauksis iki vėlumo.

Tai bus neverkšmų, bet linksmybės Karnivalas. Kas neatsilankys į Ciceros Šv. Antano parapijos Karnivalą tas paskui verks per visą savo amžių.

Ko Karnivale bus, tai čia neapsakoma.

Galima pasakyti, kad bus gyvų ir negyvų daiktų ir žvėrų, ir gyvulių ir žmonių ir ratų pasukimų etc. etc. Prie to visko širdingai kviečiam visus Ciceriečius ir Chicagiečius į Jubiliejinį Karnivalą.

Klebonas ir Komitetas.

CHICAGOJE.

KATALIKIŠKOS SVENTĖS.

Šeštadienis, rugpjūčio 22 d.,
Pilypas Benietis, Eleazaras.
Sekmadienis, rugp. 24 d.,
Šv. Baltramiejus, ap.
Pirmadienis, rugp. 25 d.,
Šv. Lindvikas, kar. Magnas.

PAŠTOJE JAU NEPARDA- VINEJAMAS MAIS- TAS.

Krautuvės ir tolesniai ima užsakyms.

Vakar paštos ofisuose Chicagoje jau nebuvo priimami nuo žmonių užsakymai armijos maistui. Visuose paštos ofisuose per tris dienas nuo ryto lig vakaro priimama užsakymai su pinigais. Ir, turbut, apžiūrėta, kad paštai gana to darbo.

Taigi paskelbta, kad užsakymai tolesniai neprimami, ir kad užsiskakusius maistas per parcel post bus pradėtas išsiuntinėti ateinančių andradienį.

Bet pirmiau paskelbtose krautuvėse užsakymai nuo žmonių ir tolesniai priimami. Nežinia kaip ilgai priimami tiesis. Gali būti, kol bus maisto ištekliaus.

Dešimtys tukstančių žmonių pasinaudojo ir naudojasi tuo maisto pigumu. Tukstančiai dar pasinaudo.

Kalbama, kad Chicagoje to armijos maisto skirta permaža dalis. Tad majoras Thompson kreipėsi Washingtonui, kad būtų paskirta daugiau.

SIANDIE MARININKŲ PARODAVIMAS.

Siandie Chicagoje įvyksta sugrįžusių iš karės marininkų parodavimas. Parodavimas bus vidumiestyj.

PRANESIMAS.

Vienoje prie State gatvės departamentinėje krautuvėje rugpjūčio 18 d. buvo apvogta viena moteris. Vagilka sugauta ir pas ją atrastas krepšukas su pinigais.

Pasakojama, kad apvogta moteris buvo kokia tai sventimautė. O gal lietuvė?

Detektyvų viršininkas Mooney per "Draugą" kreipiasi, kad apvogta moteriškė atšauktų jo ofisan, atsiimtų atarstus pas vagilką daiktus ir palindytų prieš suimta vagilką. Kitaip policija vagilkos neduos, kad jos vyras neduodas jai užlaikymo.

POLICIJAI PRANEŠTA APIE PLĖSIKŲ PLE- NUS.

Suareštuota moteris ir keli vyrai.

Any dieną nežinia kas per telefoną pranešė detektyvų viršininkui, kad namuose po num. 325 So. Robey gat. keturi vyrai tariasi atimti pinigais nuo Tribune Company viršininkų, kurie tą dieną turėjo apmokėti darbininkus. Tuo būdu išgelbėta \$12,000.

Detektyvai, kaip bematai, apspito nurodytus namus ir suareštavo ten kelis vyrus ir vieną moterį.

AR STREIKAS PASIBAIGS?

Angliški laikraščiai vakar paskelbė tokią žinią:

McCormicko dirbtuvėse darbininkų streikas pasibaigė, kuomet 6,000 darbininkų pritaikė pirmadienį sugrįžo darban. Sakoma, kad didesnio užmokėsio klausimas kol kas palikęs be pasakymų.

Nesinori tikėti, kad rašo amerikoniški laikraščiai. Butu nadingas daiktas, kad patys darbininkai praneštų mūsų spaudai, kaip ten stovi reikalai.

NORIMA PALIUOSUOTI 1,500 POLICMONŲ.

Miesto tarybos policijos komiteto pirmininkas Steffen reiškia, kad iš Chicago policijos tarnybos būtų paliosuota 1,500 senyvesnių policmonių ir jie būtų mokami pensija.

Steffen tvirtina, kad daugelis tų policmonių dėl senatvės negali atsakanciai pildyti savo prievolių, nes turi išeikvotą energiją.

Vietoje paliosuotų turi būti priimti jauni ir energingi vyrai.

MIRĖ STAIGA GATVĖJE

Staiga gatvėje mirė neturtėlė našlė Lena Brown, 50 m. amžiaus, 1411 So. Morgan gat. Paliko 3 mažai vaikai be motinos globėjos.

SOCIJALISTA SKUNDŽIA JŲ MOTERIS.

Socijalistą Joseph Granger, kurs myli sakyti prakalbas ant gatvių kerčių, patraukia atsakomybėn jo moteris. Šita nusiskundžia, kad jos vyras neduodas jai užlaikymo.

IS CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ

IS TOWN OF LAKE.

Labdaringos Sėj. 1-mos kuopos susirinkimas įvyks rytoj, t. y. rugpjūčio 24 d., 7 val. vak. Šv. Kryžiaus parapijineje svetainėje. Nariai malonėsite būti nusiurinti, ypatingai tie, kurie dar neužsimokėję mėnesinių duoklių. Valdyba.

IS BRIDGEPORTO.

Išvažiavimas.

Nedėlio, rugpjūčio 24 d., bus išvažiavimas Šv. Jurgio mokyklos aliumų Jackson Parke. Vieni nariai, kurie norite dalyvauti, pribukite į mokyklos kambarį su pietais ir apie dešimtą valandą išvažiuosite gatvėkariais. Rašt.

IS BRIDGEPORTO.

Pracitoj seredoj, rugpj. 20 d., Šv. Jurgio parap. svetainėje įvyko visų Bridgeporto draugijų valdybų narių susirinkimas pasitarimui, kaip toliau išlaikyti ir sutelkti Lietuvių parapiją per L. R. Kryžiaus. Susirinkimas buvo skaitingas. Apkalbėta įvairūs dalykai, kuriais bus renkamos naujos draubūnės, avalinės ir t. t. Prie buvusios komisijos darbuočių dar daugiau energingų veikų, kurie tą darbą ves ir toliau.

Nutarta nedėlio, rugpj. 24 d. toje pat svetainėje surengti rinkiminis prakalbas. Tai bus kaip ir praėjusio kampanijos Bridgeporto L. R. Kryžiaus rinkimų skyrio. Kampanija rinkimui aukų, draubūnų, avalinės ir kitko tiesis ištisą savaitę ir toliau. Galima tikėtis, kad Bridgeporto kolonija viena pakraus laivą daiktais ir pasieks Lietuvon nuvargusius nugs broliams.

Rep.

BRIDGEPORTO RUOŠIMASIS.

— Na, maldžiamasis, o koks ten prie jus ruošimasis ir prie ko?

— Tai tamsta dar nežinau??

— Taip.

— Na, tai klausyk: ruošiasi prie Liet. Raudonojo Kryžiaus prakalbų, kurios įvyks ateinančio nedėdienio vakare, 8 val. Šv. Jurgio parapijineje svetainėje, Auburn ave. ir 32ro pl. o po to tai jau prie darbo.

— O prie kokio darbo?

— Buk toks geras ir nepertrauk man kalbos, o viską api pasakosiu... Tuojaus po pra-

kalbų rinkis draubūnas ir aukas L. R. Kryžiaus, tai ir tamsta galėsi kuom nors prisidėti, nes nuo to niekas negali atsisakyti. O jeigu jau kas atsisakys, tai to ir lietuviu nevadins.

— Tai tik tiek!!

— Kad tamsta butum kiek kantesnis, tai aš ir savo pasakojimą greičiau užbaigčiau. Bet ką darysi, klausyk... Apart to, bruzda, traška ir prie didžiojo parapijos kernosiaus-bazaro, kuris prasidės su didžiausia iškilmė rugpjūčio 31 d., 4 val. po pietų ir trauksis dar kaikurionis rugsejo dienomis.

— Ar tai jau viskas?

— Dar ne. Prie bazaro rengiasi visi: dideli ir maži.

— O ką gi jie ten turės?

— Palauk, o pasakysiu ir tų. Draugijos budas turės, o tose budose tai ko tik žmogaus širdis trokš, visko geras. Stai tų draugijų būdų vardai:

1) "Nemunas." Visų Sventųjų. Užlaikys saldžių ir karčių gerimų "buffetą." Ir kas troškų įgaus, ten jį užgesinti mums.

2) "Sėdava." Šv. Onos. Čia turės įvairių įvairiausių dalykų-dalykėlių. Jie visi bus ruošti ir sukaisti jį pačių. Jeigu kam ko stoka bus, čia atėjęs neprašys.

3) "Lėpėjus." Rožaneavos. Įplaukos vieta. Kas tik į čia atitrauks, tai vis į bazaro kurygas užbrauks.

4) "Sėimai." Šv. Petronėlės. Jeigu kas sužinoj panorės ką šios moterys ir mergaitės turės, tam atsilankyt reikės.

5) "Trakai." Nekalto Prasi-
deimo. Pas mergaites kaip paprastai skaus, saldus yra daiktai. Kas užges "skambulų" mes, tam jos skanių valgių atneš.

6) "Kaunas." Moterų Sąjungos kuopos. "Kauno" valdymą moterys delto užžūrės, kad vyrai su priešais kariauturės. Ir kas pas jas atsilankys, tas ganėtinai pamatys.

7) "Vilnius." Liet. Vyčių 16 tos kuopos. Kaip tik nuo lenkų vyčiai sostanij atims, tai ir visi "endeikai" narims. Ir kas tik pas juos tada atsilankys, tai jie kiekvieną pamaitins.

8) "Zemaičių Kalvarija." Altorinės. Kas tik šventų daiktų panorės, tai jau į čion užsukti turės.

9) "Chicago." Šv. Aloizo Jaunikių dr. jos. Ką jie turės, tai nevisiem padės. Bet kas juos atilankys, tai visą Chicago pamatys.

10) "Bridgeportas." kun. Svirskio ir Šv. Jurgio mokyklos aliumų. Jeigu kam laimėt pasinorės, tai jau ir juos aplankyti turės.

— Dar ir daugiau pasakojau, bet mažai laiko teturiu,

PASIGAILEKITE Badaujančios LIETUVOS

Visi Lietuviai kuriems rūpi likę giminės ir pažįstami, tegul ateina.

Nedėlio, Rugpjūčio 24, 1919

ŠV. JURGIO PARAP. SALEJE. 32-ro Place ir Auburn Ave. 8 VAL. VAKARE.

Bus garsių kalbėtojų, kurie nurodys, kaip bus galima sušelpiti savo giminės ir pažįstamus Lietuvoj.

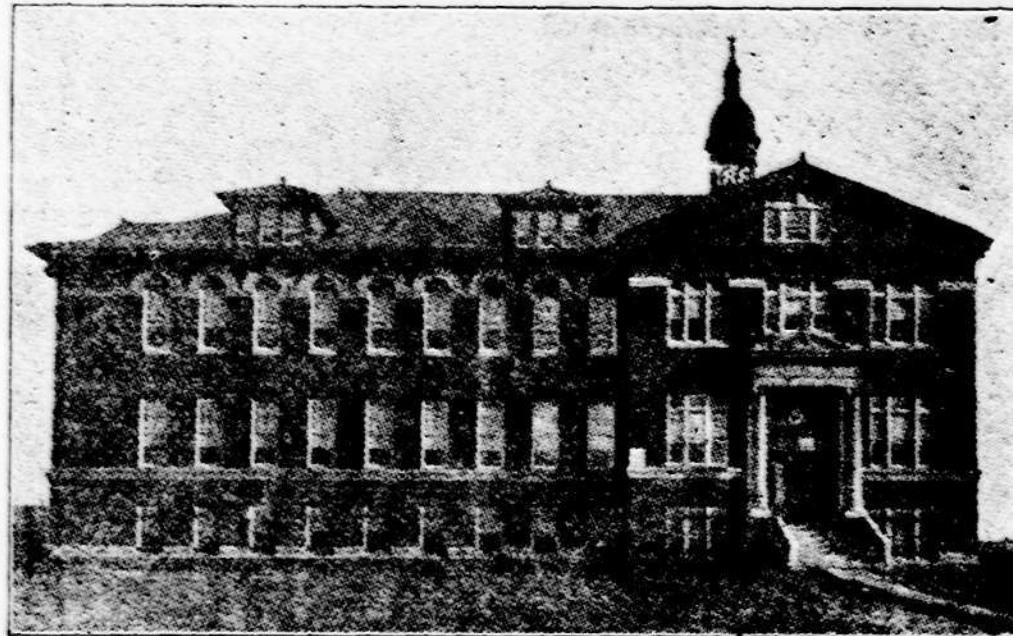
Jau yra tam tikra komisija kuri susideda iš 16 ypatų kuriai yra pavesta tvarkyti visus daiktus. Tie kurie norėsite siųsti draubūnas ir valgomuosius daiktus malonėkite atnešti į Šv. Jurgio Parap. Sale ant pirmo lubų, ten bus pastatyta komitetai kurie priims daiktus ir užrašys į tam tikras knygas. Taipgi bus galima tapti nariu Lietuvių Raudonojo Kryžiaus.

Visi daiktai bus priimami nuo 7 iki 9 val. vakarais. Dienomis galima kreiptis į "Darbininkų" Krautuve 901 W. 33-rd St.

LIETUVIŲ RAUDONOJO KRYŽIAUS KOMISIJA.

ŠV. KAZIMIERO AKADEMIJA

2601 W. Marquette Road, Chicago, Ill.

Tinkamiausia Mokykla Lietuvaitėms

Apart High School ir Dailės bus šimet mokinama Business Course
Mokslo metas prasidės Rugsejo 2 d., 1919 m.

Dėl platesnių žinių kreipkitės prie Motinos Viršininkės.

Dr. G. M. GLASER

Praktikuoja 27 metal
Ofis: 2149 So. Morgan St.
Kertė 32-ro St., Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Moteriški, Vyriskų, taipgi chro-
niskų ligų.
OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto
iki 10, nuo 12 iki 2 po piet, nuo
iki 8 valandai vakare.
Nedėliomis nuo 9 iki 2 po piet
Telefonas Yards 667

KAPE IR UGNIS

Viską atėmė, sugadino ir sudegino gyvenimus
Jūsų giminų

Jūsų pačios, vaikai, motynos, tėvai, broliai, seserys ir kiti artimieji Jūsų širdžiai žmonės liko be apvalkalo, duonos, pastogės, vaikščioja nuomai, buri ir alkanti: su šaromais akys prašo Jūsų pagalbos.
AR PASIUNTĖT JUS? JEIGU NE, TAI KO LAUKIATE? Kad pagalbos Jums ir Jūsų giminėms, CENTRALIS BENDRAS LIETUVIŲ BANKAS siūnia į visoms gerai žinoma. Kaip kovotojų už Lietuvos laisvę, advokatą p. P. J. BAGOTIŲ į Lietuvą, Latviją, Ukrainą ir Lenkiją dėl šitimo komercijinių reikalų, tuo pačiu laiku jis galės nuveikti intelektualas, pinigais ir laisvę. Jeigu Jūs nežinote kur Jūsų giminės, tai prisiųskit mums senąjį antrašą ir vieną (1) dolerį padengimui 1919, o mes pasistengsime suieškoti Jūsų giminės. Laikas mums nelaukia, siųskit pinigų, laisvę šiuo antrašu.

Centralis Bendras Lietuvių BANKAS

32-34 Cross Street

Boston, Mass.

Vyturėlis.